

DIREKTIVA 89/106/EEC I HARMONIZOVANI STANDARDI U GRAĐEVINARSTVU DIRECTIVE 89/106/EEC AND HARMONIZED STANDARDS IN CIVIL ENGINEERING

Originalni naučni rad / Original scientific paper
UDK /UDC: 006.44:691(4)
Rad primljen / Paper received: 15.11.2006.

Adresa autora / Author's address:
Institut za ispitivanje materijala, Beograd,
Institute for Testing Materials, Belgrade, Serbia

Ključne reči

- CPD /89/106/EEC
- postupci za sertifikaciju usaglašenost
- CE oznaka

Izvod

U radu je dat prikaz direktive za konstrukcijske građevinske materijale CPD89/106/EEC. Direktiva je doneta u cilju obezbeđenja slobodnog protoka proizvoda koji su u skladu sa nivoom zaštite određenim od strane država članica Evropske zajednice. Osnovni princip novog pristupa je ograničenje harmonizacije zakonodavstva samo na bitne zahteve za koje postoji javni interes, na način koji ne ugrožava bezbednost lica, domaćih životinja i imovine, uz ispunjenje i drugih neophodnih zahteva od opšteg interesa. Dat je prikaz bitnih zahteva koji se primenjuju na konstrukcijske građevinske materijale i građevinske radove. Objavljen je način donošenja i primena harmonizovanih standarda i tehničkih dopuštenja. Ukazano je na specifične zakonske obaveze proizvođača, kada je to zahtevano, u pogledu pribavljanja ili izdavanja sertifikata o usaglašenosti kvaliteta proizvoda, deklaracije o usaglašenosti kvaliteta i način označavanja sa CE znakom.

UVOD

Države evropske zajednice su, uvođenjem zajedničkog unutrašnjeg tržišta, iz sistema obaveznog proveravanja kvaliteta ili sertifikacije proizvoda pre puštanja u promet na tržištu, prešle na novi sistem. Po ovom sistemu proizvođač može sam ili u saradnji sa nezavisnim institucijama da sprovede odgovarajuće postupke utvrđivanja usaglašenosti. Ovi postupci su različiti za svaku pojedinačnu vrstu proizvoda i određeni su odgovarajućim direktivama.

Direktive novog pristupa donete su u cilju obezbeđenja slobodnog protoka proizvoda, koji su u skladu sa nivoom zaštite određenim od strane članica Evropske Unije. Osnovni princip novog pristupa je ograničenje harmonizacije zakonodavstva na bitne zahteve za koje postoji javni interes.

Postupci za utvrđivanje usaglašenosti proizvoda sa bitnim zahtevima, prema direktivama novog pristupa, opisani su modulima globalnog pristupa. Izuzetak je direktiva za građevinske konstrukcijske proizvode 89/106/EEC kod koje se ne primenjuju moduli globalnog pristupa.

DIREKTIVA 89/106/EEC

Direktiva saveta 89/106/EEC o usaglašavanju zakona, propisa i odredbi upravnih akata država članica Evropske

Keywords

- CPD / 89/ 106/EEC
- procedures for certifying of the conformity
- CE marking

Abstract

A review is given of Construction Products Directive CPD89/106/EEC. This Directive is brought in the aim to provide free circulation of products that conform to the safety level determined by European Community member states. The basic principle of the new approach is limitation in harmonization of the legislation only for essential requirements for which public interest exists, in a way that does not jeopardize the safety of persons, domestic animals and property, besides the fulfilment of other necessary requirements of general interest. Essential requirements that are reviewed are implemented in structural civic engineering materials and construction. The means of adoption and implementation of harmonized standards are explained. Specific legislative obligations of manufacturers are pointed out, when required, with the view of acquiring or issuing certificates for conformity of product quality, declarations on the conformity of quality and means of CE marking.

INTRODUCTION

European Community states with the introduction of the common interior market, that form the obligatory quality testing system or certify products before placing them on the market, have passed onto the new system. According to this system, the manufacturer can, alone or in cooperation with independent institutions, carry out appropriate procedures in determining conformity. These procedures differ for each single product type and are determined by appropriate directives.

Directives in the new approach are adopted in the course of providing free circulation of products, that are in accordance with the safety level determined by European Union members. The basic principle of the new approach is the limitation of harmonization of legislatures on essential requirements for which public interest exists.

Procedures for determining conformity of products with essential requirements, according to directives of the new approach, are described by modules of the global approach. The exception is Construction Products Directive 89/106/EEC where the global approach modules not implemented.

DIRECTIVE 89/106/EEC

The Directive of the Council 89/106/EEC on the conformity of law, regulations and provisions of the administrative acts of

Unije doneta je 21. decembra 1988. godine sa ciljem da sve članice obezbede uslove da se projektovanje i izvođenje radova u visokogradnji i niskogradnji na njihovoj teritoriji izvodi na način koji ne ugrožava bezbednost lica, domaćih životinja i imovine, uz ispunjenje i drugih zahteva od opšteg interesa, a da se pri tom ne snize postojeći opravdani nivoi zaštite u državama članicama.

U smislu ove direktive „građevinski materijal“ znači bilo koji materijal koji je proizveden da služi kao materijal prilikom građevinskih radova u visokogradnji i niskogradnji. Države članice Evropske Unije dužne su da omogućе nesmetan plasman ovih građevinskih materijala na svom tržištu samo ako su pogodni za određenu upotrebu i zadovoljavaju bitne zahteve iz poglavlja 1 člana 3 ove direktive.

BITNI ZAHTEVI

Bitni zahtevi primenljivi na građevinske radove a koji mogu uticati na tehničke karakteristike nekog materijala navedeni su u smislu ciljeva u Aneksu I (CPD) direktive i po pravilu se odnose na predvidive uslove kao što su:

1. Mehanička otpornost i stabilnost
 2. Zaštita u slučaju požara
 3. Higijena, zdravlje i životna sredina
 4. Bezbednost korišćenja
 5. Zaštita od buke
 6. Ekonomično korišćenje energije i čuvanje toplote
- Drugim rečima to znači da se projektovanje i izvođenje radova mora sprovesti na takav način:
1. da zbog opterećenja prilikom gradnje ne dođe do:
 - pada cele ili dela izgrađene konstrukcije,
 - značajnije deformacije u nedozvoljenom stepenu,
 - oštećenja drugih delova pri izvođenju radova ili uvođenju instalacija ili opreme kao posledica značajnije deformacije konstrukcije pod dejstvom opterećenja,
 - oštećenja čija je posledica nesrazmerna u odnosu na uzrok,
 2. da u slučaju požara:
 - konstrukcija koja prenosi opterećenje mora izdržati određen vremenski period,
 - izbijanje i širenje požara i dima treba da bude lokalno ograničeno,
 - lica koja borave na tom lokalitetu treba da mogu da napuste taj lokalitet ili da budu spasena na drugi način,
 3. da se ne ugrozi higijena ili zdravlje stanovnika ili suseda, a posebno da ne dovede do:
 - otpuštanja otrovnih gasova,
 - prisustva opasnih čestica ili gasova u vazduhu,
 - emitovanja opasnog zračenja,
 - zagađivanja ili trovanje vode ili zemljišta,
 - lošeg uklanjanja otpadne vode, dima, čvrstog ili tečnog otpada, pojave vlage u delovima konstrukcija ili na površinama konstrukcije,
 4. da ne podrazumeva neprihvatljive rizike od nesrećnih slučajeva pri radu kao što su: klizanje, padanje, opekotine, smrt od strujnog udara, povrede od eksplozije,
 5. da se buka, koju čuju stanovnici ili ljudi koji se nalaze u blizini, zadrži na nivou koji neće ugroziti njihovo zdravlje, spavanje, odmor i rad,

European Union Member States was adopted on December 12th 1988 with the aim that all members provide requirements that designing and carrying out building and civil engineering construction pursuits on their territory are performed in a way that does not jeopardize safety of persons, domestic animals and property, with the fulfillment of other requirements of general interest, and does not decrease the existing justified safety levels in the Member states.

In the sense of this directive “construction material” is any type of material manufactured in order to serve as material during civil engineering pursuits. Member states of the European Union are obliged to provide non-interrupted placement of these construction materials at their market only if they are appropriate for specific use and if they satisfy essential requirements from Chapter 1 Article 3 of this Directive.

ESSENTIAL REQUIREMENTS

Essential requirements that can be applied to civil engineering pursuits and that may have influence on the technical characteristics of some materials are enlisted in the sense of aims in Annex I (CPD) of the Directive and by rule they refer to the foreseeable conditions as the following:

1. Mechanical resistance and stability
 2. Protection in case of fire
 3. Hygiene, health and environment
 4. Safety of use
 5. Protection against noise
 6. Economical use of energy and heat preservation
- In other words, designing and carrying out pursuits must be done in such a manner:
1. that loads during the construction do not cause:
 - fall of the whole or part of the built construction,
 - significant deformation at a disallowed degree,
 - damaging of other parts during pursuits, or while mounting installations or equipment as a result of significant structural deformation while loading,
 - disproportional damage results in relation to its cause,
 2. that in case of fire:
 - the structure carrying the load must sustain it for a specified time period,
 - the outbreak and spread of fire and smoke should be locally limited,
 - persons who dwell at such a location should be able to leave that locality or to be saved in other manner,
 3. not to jeopardize hygiene or health of citizens or neighbours and specifically not to cause:
 - emission of poisonous gases,
 - presence of dangerous particles or gases in the air,
 - emission of dangerous radiation,
 - pollution or poisoning of water or land,
 - improper removal of wastewater, smoke, solid or liquid waste, and appearance of moisture in parts of structure or on its surfaces,
 4. not to understate unacceptable accident risks during work as: sliding, falling, burning, death from electrical shock, injuries from explosion,
 5. that the noise heard by citizens or people located in the vicinity is sustained at a level that will not endanger their health, sleep, rest and work,

6. da se postavljanje odgovarajućih grejnih, rashladnih i ventilacionih instalacija mora izvesti tako da potrošnja energije bude mala, pri čemu treba voditi računa o klimatskim uslovima koji vladaju na toj lokaciji.

Zbog mogućih razlika uslovljenih geografskim ili klimatskim položajem ili načinom života, član 3 direktive, stav 2 dopušta uvođenje klase dokumenata u vezi sa svakim neophodnim zahtevom kako bi se obezbedili različiti nivoi zaštite na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou. Ti neophodni zahtevi se konkretizuju u formi priloga uz direktivu i njima se uspostavljaju veze između neophodnih zahteva iz stava 1 i zadataka za izradu smernica za Evropsko tehničko odobrenje ili priznavanje drugih tehničkih specifikacija u smislu člana 4 i 5 direktive.

Harmonizovani standardi i tehnička odobrenja se u smislu ove direktive pominju kao „tehničke specifikacije“.

HARMONIZOVANI STANDARDI I TEHNIČKA ODOBRENJA

Harmonizovani standardi

Prema direktivi 89/106/EEC harmonizovani standard je: standard, odnosno tehnička specifikacija, usvojen od strane Evropskog komiteta za standardizaciju (CEN) ili Evropskog komiteta za elektrotehničku standardizaciju (CENELEK) kao priznatih nadležnih tela i razvijen na zahtev odnosno po mandatu Evropske komisije, objavljen u Službenom listu evropske unije i koji je objavljen kao nacionalni standard (bez ikakvih izmena) od strane Nacionalnih organizacija zemalja članica Evropske Unije.

Države članice Evropske Unije smatraće da su građevinski materijali pogodni za nameravano korišćenje, pod uslovom da su građevinski radovi pravilno projektovani i izvedeni, ako materijali nose oznaku CE.

CE znak nije znak ni porekla niti znak kvaliteta. On ukazuje da su materijali u saglasnosti: ili sa domaćim standardima koji su harmonizovani/usaglašeni sa EN ili sa evropskim tehničkim odobrenjem, pripremljenim po proceduri iz Poglavlja III ili u skladu sa domaćim tehničkim specifikacijama gde ne postoji harmonizovana tehnička specifikacija. Podaci o ovoj nacionalnoj specifikaciji su pripremljeni po proceduri iz člana 5 stava 2 ove direktive.

Harmonizovani standardi se razlikuju u odnosu na EN standarde, pre svega u stepenu obaveze koje imaju zemlje članice EU u odnosu na njihovo objavljivanje i povlačenje svih neusaglašenih nacionalnih standarda.

Tehničko odobrenje

Tehničko odobrenje je povoljna ocena pogodnosti nekog materijala za nameravano korišćenje na osnovu dokaza da ispunjava neophodne zahteve u odnosu na planirane građevinske radove u kojima će se materijal koristiti.

Evropsko tehničko odobrenje se može izdati za:

- materijal za koji ne postoji harmonizovan/usaglašen standard, EN standard, ni priznati domaći standard. Odnosno kada Komisija nakon sprovedenih konsultacija sa Komitetom iz člana 19 CPD direktive smatra da standard ne bi mogao da se izradi u kratkom vremenskom periodu ili bar ne u bliskoj budućnosti, ili

6. that appropriate heating, cooling and air-conditioning must be installed in such a way that power consumption should be low, whereby considering local weather conditions.

Due to possible differences from geographical or climate location or life habits, Article 3 of the Directive, Paragraph 2 permits introducing the class of documents in connection to each necessary requirement, in order to provide different safety levels at the national, regional or local level. These necessary requirements become concrete in the form of appendixes of the directive and they establish links between necessary requirements from Paragraph I and the tasks for creating guidelines for the European Technical Approval or acknowledging other technical specifications in the sense of Articles 4 and 5 of the Directive.

Harmonized standards and technical approvals are in the sense of this Directive mentioned as “technical specifications.”

HARMONIZED STANDARDS AND TECHNICAL APPROVALS

Harmonized Standards

According to Directive 89/106/EEC, harmonized standard is: standard or technical specification, adopted by European Committee for Standardization (CEN) or European Committee for Electrotechnical Standardization (CENELEK) as acknowledged competent bodies and developed on request, in regards to the mandate of European Commission, proclaimed in Official Gazette of the European Union and published as national standard (without changes) by national organisations of Member states of the European Union.

European Union member states will consider that construction materials are appropriate for intended use, on condition that the civil engineering pursuits have been properly planned and carried out, if the materials carry the CE sign.

The CE sign is not the sign of source or quality. It denotes that materials are in conformity either with domestic standards which are harmonized/in accordance to EN, or with the European Technical Approval, obtained by procedure from Chapter III, or in accordance with domestic technical specifications because there is no harmonized technical specification. Data on this national specification are prepared according to procedure from Art. 5, Par. 2 of this Directive.

Harmonized standards differ from EN standards, above all in the level of obligation of EU member states concerning publishing and withdrawal of all non-conformed national standards.

The Technical Approval

The Technical Approval is the positive estimate of suitability of a material for intended use on the basis of proof that it fulfils necessary requirements in relation to planned civil engineering pursuits where the material will be used.

The European Technical Approval may be issued for:

- the material that has no harmonized standard/standard of conformity, EN standard, nor acknowledged domestic standard. Accordingly, when the Commission, after consultations with Committee from Article 19 of CPD of the Directive, considers that the standard could not be issued in a short time period or at least not in the near future, or,

– kada se materijal značajno razlikuje od usaglašenih ili priznatih domaćih standarda.

Evropsko tehničko odobrenje zasniva se na ispitivanjima, proveru i oceni na osnovu priloga pomenutih u članu 3 stava 3 CPD direktive i smernica pomenutih u članu 11 koje se odnose na dati materijal. Evropsko tehničko odobrenje za neki materijal daje se u nekoj zemlji članici EU po proceduri utvrđenoj u Aneksu II na zahtev proizvođača ili njegovog zastupnika nastanjenog u EU.

Evropsko tehničko odobrenje izdaje se na osnovu smernica za određeni materijal ili grupu materijala. Smernice utvrđuju organizacije zadužene za izdavanje tehničkih odobrenja koje odredi zemlja članica EU, na osnovu zadataka dobijenih od evropske Komisije iz člana 19 CPD direktive.

Smernice za tehničko odobrenje sadrže:

- spisak relevantnih priloga iz čl. 3 stav 3 direktive,
- posebne zahteve za materijal koji su u skladu sa neophodnim zahtevima iz člana 3 stav 1 CPD direktive,
- procedure ispitivanja,
- metode procene i ocene rezultata ispitivanja,
- postupke inspekcije i ocene usaglašenosti koje moraju biti u skladu sa članovima 12, 13 i 15 CPD direktive, i
- period važenja evropskog tehničkog odobrenja.

Smernice za tehničko odobrenje, po obavljenim konsultacijama sa Komitetom iz člana 19 CPD direktive, država članica objavljuje u svom službenom listu na svom ili engleskom jeziku, obično sa rokom važenja od 5 godina. Ovaj rok može biti produžen.

PRILOZI (DOKUMENTI ZA TUMAČENJE)

Prilozi ili dokumenti za tumačenje koji se odnose na PCD direktivu nastaju na osnovu konsultacija sa Komitetom za građevinarstvo iz člana 19 direktive. Komisija daje uputstva tehničkim komitetima, u čijem radu učestvuju predstavnici država članica, za izradu priloga iz člana 3 stav 3 CPD direktive.

Prilozi:

- su dati u određenom obliku sa usaglašenom terminologijom i navođenjem klasa ili nivoa za svaki zahtev gde je to u saglasnosti sa najnovijim naučnim i tehničkim saznanjima,
- sadrže metode za korelaciju tih klasa ili nivoa sa tehničkim specifikacijama navedenim u članu 4 CPD direktive, na pr. metode za izračunavanje i dokazivanje, uputstva za projektovanje, itd.
- služe kao referenca za utvrđivanje harmonizovanih standarda i smernica za tehnička odobrenja i priznavanje domaćih tehničkih specifikacija u skladu sa članom 4 stav 3 CPD direktive.

Prilozi/ dokumenti za tumačenje se objavljuju u seriji „G“ službenog lista EU.

SERTIFIKAT (ISPRAVA) O USAGLAŠENOSTI

Proizvođač ili njegov zastupnik nastanjen na teritoriji EU odgovoran je za sertifikat (ispravu) kojim se potvrđuje da su materijali usaglašeni sa zahtevima za tehničku specifikaciju u smislu člana 4 CPD direktive. Usaglašenost se utvrđuje ispitivanjem ili pružanjem drugih dokaza na osnovu tehničkih specifikacija – metoda za kontrolu usaglašenosti, u skladu sa Aneksom III CPD direktive.

– when the material differs significantly from standards of conformity or acknowledged domestic standards.

The European Technical Approval is based on research, tests and estimates from supplements in Art. 3, Par. 3 of CPD Directive, and guidelines in Article 11 that refer to the given material. The European Technical Approval for a material is issued in a EU member state according to procedure determined by Annex II, upon manufacturer's request or on his representative, residing in EU.

The European Technical Approval is issued as based on guidelines for particular material or group of materials. Guidelines are determined by organisations responsible for issuing Technical Approvals determined by EU member state, based on tasks of European Commission, Art. 19 of CPD Directive.

Guidelines for technical approval contain:

- list of relevant appendixes, Art. 3, Par. 3 of the Directive,
- special requirements for material that are in conformity with necessary requirements in Art. 3, Par. 1 of CPD Directive,
- testing procedures,
- methods of evaluating and estimating results of tests,
- procedures of inspection and estimates of conformity according to Art. 12, 13, and 15 of SPD Directive, and
- the validity period of European Technical Approval.

Guidelines for Technical Approval upon consultations with Committee from Article 19 CPD Directive are issued by an Official Gazette in the member state in its own- or in the English Language, usually for a period of five years. This date may be prolonged..

APPENDIXES (INTERPRETATIVE DOCUMENTS)

Appendixes or interpretative documents that refer to the PCD directive are made after the consultations with the Committee for Civil Engineering, Article 19 of the Directive. The Commission gives instructions to technical committees in which member states representatives participate in creating appendixes of Art. 3, Par. 3, CPD Directive.

Appendixes:

- are written in conformed terminology with listing of classes or levels for each requirement, in conformity with the latest scientific and technical knowledge,
- contain methods for correlating these classes or levels with technical specifications listed in Art. 4 of CPD Directive, e.g. methods for calculating and proving, instructions for designing, and other.
- serve as reference for determining harmonized standards and guidelines for technical approvals and recognition of domestic technical specifications in conformity with Art. 4, Par. 3 of CPD Directive.

Appendixes/interpretative documents are issued in series “G” of the EU Official Gazette.

CERTIFICATE (DOCUMENT) OF CONFORMITY

The manufacturer, or his representative, residing in the EU is responsible for the certificate (document) that confirms materials are in conformity with requirements for technical specification in the sense of Article 4 of the CPD Directive. Conformity is determined by tests or other proof based on technical specifications – methods for evaluating conformity in reference to Annex III of the CPD Directive.

Sertifikat o usaglašenosti je pouzdana tvrdnja da:

- proizvođač ima uveden sistem kvaliteta i fabričku proizvodnu kontrolu u cilju osiguranja usklađenosti proizvodnje sa odgovarajućim tehničkim specifikacijama, ili
- je pored sistema kontrole proizvodnje u fabrici i telo ovlašćeno za sertifikaciju, uključeno u ocenu i nadzor nad kontrolom proizvodnje i kvaliteta samog materijala. Ovlašćeno telo može biti: akreditovana laboratorija, kontrolno telo ili sertifikaciono telo.

Izbor procedura u smislu napred iznetog za dati materijal ili grupu sličnih materijala bliže određuje Komisija u zavisnosti od:

- značaja i uticaja materijala na neophodne zahteve, a posebno onih koji se tiču zdravlja i bezbednosti,
- prirode materijala,
- mogućnosti promene karakteristika materijala u eksploataciji i uticaja tih promena na njegovu upotrebnu vrednost i
- podložnosti materijala oštećenjima u toku proizvodnje.

Ove procedure su date za svaku grupu građevinskih konstrukcijskih proizvoda pod nazivom AOC System, odnosno kao jedan od sistema (1, 1+, 2, 2+, 3 i 4) za utvrđivanje usaglašenosti kvaliteta konstrukcijskih građevinskih proizvoda sa harmonizovanim/usaglašenim tehničkim specifikacijama.

U skladu sa Aneksom III CPD direktive proizvođač ili njegov zastupnik nastanjen na teritoriji EU sastavlja deklaraciju o usaglašenosti materijala na osnovu izveštaja o usaglašenosti izdatih od FPC ili to čini na osnovu sertifikata o usaglašenosti koji se odnosi na sistem kontrole proizvodnje i nadzora ili na sam materijal, a koji je izdat od strane ovlašćenog tela.

Proizvođač ili njegov zastupnik nastanjen na teritoriji EU ima pravo da stavi oznaku CE na materijal, ambalažu ili na prateću dokumentaciju, samo u slučaju ako ima sertifikat/ispravu o usaglašenosti, iako je za tu grupu proizvoda sertifikat/izjava o usaglašenosti predviđena.

Sertifikati, koji su sastavni deo postupaka u globalnom pristupu ne smeju se izdavati za proizvode za koje takav sertifikat nije predviđen. Međutim, ovlašćeno telo ili akreditovana laboratorija mogu, na zahtev proizvođača, na dobrovoljnoj osnovi, izdati potvrdu ili svedočanstvo o usaglašenosti (*Attestation of conformity*) koji može proizvođaču biti od koristi. Takav dokument nije, zakonskim propisima, obavezan dokument koji mora posedovati proizvođač.

OSTALE STAVKE U VEZI DIREKTIVE 89/106EEC I HARMONIZOVANIH STANDARDA

Do danas je objavljeno oko 245 harmonizovanih standarda u skladu sa direktivom 89/106/EEC za građevinske materijale i taj broj se stalno povećava. Oko 75% objavljenih harmonizovanih standarda se odnose na građevinske materijale, a ostalih oko 25% harmonizovanih standarda je iz grupe „aktivnih“ protivpožarnih sistema.

Harmonizovani standardi u oblasti direktiva „novog pristupa“ zadržavaju status dobrovoljne primene.

U slučaju da se za njih ne odluči prilikom plasmana na tržište EU mora na neki drugi način dokazati usaglašenost svojih proizvoda sa bitnim zahtevima, na primer na osnovu tehničkih specifikacija.

Certificate of conformity is the credible statement that:

- the manufacturer has introduced a quality system and inspection in the aim of assuring conformability of manufacture to corresponding technical specifications, or
- besides the system for manufacture inspection, authorized body for issuing certificates, is involved in evaluating and supervising manufacture and material quality. The authorized body may be: an accredited laboratory, an inspecting body, or a certifying body.

The choice of procedures, in the sense of mentioned so far for the given material or group of similar materials, are further determined by the Commission depending on the:

- significance and impact of materials on necessary requirements, especially for those dealing with health and safety,
- nature of material,
- possibility of change of material characteristics in exploitation and the impact on its value for use, and the
- susceptibility of the material to damage during manufacture.

These procedures are given for each group of civil engineering structural products under the name AOC System, as one of systems (1, 1+, 2, 2+, 3 and 4) for determining the quality conformity of structural civil engineering products with harmonized/conformed technical specifications.

In accordance to Annex III of CPD Directive the manufacturer or his representative, residing in EU, drafts a Declaration on the conformity of materials based on conformity reports issued by FPC or acts so on the basis of certificate of conformity that refers to the inspection system of manufacture and supervision, or on the material issued by the authorized body.

The manufacturer or his representative residing in EU has the right to place the CE mark on the material, package or associated documentation, only if a certificate/document of conformity is present, although the certificate/statement of conformity is envisaged for that group of products.

Certificates that constitute the procedure in the global approach must not be issued for products for which such a certificate is not intended. However, the authorized body or accredited laboratory may, upon request of the manufacturer, voluntarily, issue the certificate or confirmation of conformity (*Attestation of conformity*) which may be of use to the manufacturer. Such a document is not, according to legal regulations, an obligatory possession of the manufacturer.

OTHER ISSUES IN CONNECTION TO DIRECTIVE 89/106 EEC AND HARMONIZED STANDARDS

Up to date there were published around 245 harmonized standards in accordance with directive 89/106/EEC for structural materials and the number is increasing. Around 75% of published harmonized standards relate to structural materials, and the remaining 25% harmonized standards are from the group of “active” fire protection systems.

Harmonized standards in the field of “the new approach” directives retain the status of voluntary application.

In case that they have not been decided upon, while marketing in the EU, conformity of products must be proved in some other way with essential requirements, i.e. on the basis of technical specifications.

Pri tome ne treba zaboraviti da je obaveza zemlje članice EU, da u slučaju kada ustanovi da materijal deklarisan kao materijal u saglasnosti sa odredbama ove direktive, ne ispunjava odredbe člana 2 i 3, dužna da preduzme odgovarajuće mere da se taj materijal: povuče sa tržišta, zabrani njegovo plasiranje i ograniči slobodno kretanje.

Takođe, kupac može na osnovu komercijalnih ili poslovnih odnosa postavljati i dodatne zahteve koji nisu sadržani u harmonizovanim standardima. Ovi zahtevi su predmet dogovora prodavca i kupca.

Oznaka CE je zakonom propisana samo za proizvode za koje se takvo označavanje traži. Samo ova oznaka, a ne i druge oznake je pod tržišnim nadzorom EC.

ZAKLJUČAK

Proizvođače, naučne i stručne organizacije kao i državne organe očekuje veoma naporan i zahtevan posao usvajanja direktiva novog i globalnog pristupa, implementacije harmonizovanih standarda, mernih metoda i postupaka. To između ostalog, podrazumeva i izdvajanje značajnih sredstava za nabavku ispitne opreme, obuku i školovanje kadrova, formiranje ovlašćenih sertifikacionih i kontrolnih tela i laboratorija kao i uspostavljanja kompletne infrastrukture sistema kvaliteta na nivou Srbije, pre pristupanja EU.

Proizvođači građevinskih materijala će morati da usklade karakteristike kvaliteta svojih proizvoda sa harmonizovanim standardima, a građevinska operativa svoje radove sa bitnim zahtevima iz direktive CPD89/106/EEC.

Na osnovu zahteva u eksploataciji (u pogledu mehaničke stabilnosti, termičkih zahteva, akustičkih zahteva i očekivane trajnosti), proizvođači će morati pored deklaracije o usaglašenosti da daju i opis o primeni svojih proizvoda na određenim mestima u objektima visokogradnje i niskogradnje (osim izjave o usaglašenosti).

Prihvatanje novih harmonizovanih standarda za građevinske materijale i građevinsku industriju uopšte, je preduslov da domaći proizvođači podignu stepen organizovanosti proizvodnje i kvalitet svojih proizvoda na nivo koji se zahteva u EC. Na taj način se ostvaruju i neophodni preduslovi za veća strana ulaganja kod nas i plasman naših proizvoda na okolna tržišta.

Napomena

Rad je urađen u okviru Projekta TD-7024B: „Istraživanje, razvoj i primena metoda i postupaka ispitivanja, kontrolisanja i sertifikacije građevinskih proizvoda u skladu sa zahtevima međunarodnih standarda i propisa“, koji je finansiran sredstvima Ministarstva za nauku i zaštitu životne sredine Republike Srbije.

LITERATURA – REFERENCES

1. COUNCIL DIRECTIVE of 21st December 1988 on approximation of laws, regulations and administrative provisions of Member States (89/106/EEC).
2. EN 771-1:2004 – Specification for masonry units –Part 1: Clay masonry units.
3. EN 998-2:2003 – Specification for mortar for masonry –Part 2: Masonry mortar.
4. Decision of Commission 97/740/EC of 14.10.1997.
5. S. Prešern, *Unutrašnje tržište evropske unije i CE oznaka*, CIP 339.13:(339.923:061.1(4), Mouse studio Podgorica, 2004.

It should not be forgotten that the obligation of an EU member state is that in case when it establishes that the material is declared as material in conformity with this directive does not fulfil provisions of Art. 2 and 3, is obliged to take appropriate measures so to: withdraw this material from market; forbid its launching, and limit free circulation.

Also, the purchaser may, on the basis of commercial or business relations, demand additional requirements not contained in harmonized standards. These requirements are the subject of agreement between dealer and the customer.

The CE sign is prescribed by law only for products for which such a designation is required. Only this sign and not other signs are under market supervision within the EC.

CONCLUSION

Manufacturers, science and technical organisations, state bodies, all await a very hard and demanding job of adopting directives of the new– and global approach, implementation of harmonized standards, measuring methods and procedures. Additionally, this implies setting aside significant means for supplying test equipment, training and educating member staff, formation of authorized certifying and inspecting bodies and laboratories, and establishing complete quality system infrastructure at the level of Serbia, before joining EU.

Manufacturers of structural materials will have to conform quality characteristics of their products to harmonized standards and engineering operating units will have to conform pursuits to essential requirements from directive CPD 89/106/EEC.

Based on requirements in exploitation (with view on mechanical stability, thermal requirements, acoustic requirements and expected durability), manufacturers will have to provide description of usage of their products at certain places in building and civil engineering structures (besides the declaration of conformity).

Accepting the new harmonized standards for structural materials and the civil engineering industry in general, is the precondition that domestic manufacturers raise the organisation level of manufacture and quality of products to the level required in the EC. In this manner, necessary preconditions are met for larger foreign investments and launching of products at neighbouring markets.

Note:

The paper is part of the project TD-7024B: “Research, Development and Application of Methods and Procedures of Testing, Inspection and Certification of Structural Products in accordance to Requirements of International Standards and Regulations,” financed through Ministry of Science and Environment Protection of the Republic of Serbia.

6. Guidance paper K: *The attestation of conformity systems and the role and tasks of the notified bodies in the field of the construction products directive*, December 2004.
7. Guide to the implementation of directive based on the New Approach and the Global Approach – European Commission, Enterprise Directorate-General, – 20.02.2006.
http://www.coect.be/newapproach/EC_Guide/NA_Guide99_1.htm